

Poglavje 1

Programska orodja za analizo zanesljivosti

Večino resnejših in obsežnejših analiz zanesljivosti sistemov opravimo s *specializiranimi programskimi orodji*, ki imajo metode opisane v predhodnjih poglavjih integrirane v povezano enotno delovno okolje. Najpogosteje uporabljena programska orodja so

- ItemToolkit (Item Software Inc., ZDA),
- ReliaSoft (Reliasoft Corporation, ZDA),
- Reliability workbench (Isograph Inc., ZDA),
- BQR Care (BQR Reliable engineering, Izrael),
- PTC Windchill (PTC Windchill quality solutions Inc., ZDA),
- SoHaR (Sohar Inc. ZDA) itd.

Za vsa orodja sta tipični relativno velika prodajna cena, kar izkazuje pomembnost področja zanesljivosti in njihova projektna usmerjenost. Slednje pomeni, da v okviru orodij gradimo *projekte*, ki jih v nadaljevanju analiziramo z uporabo različnih zanesljivostnih metod. Običajno je osnova za izdelavo projekta RBD (angl. *reliability block diagram*) ali STD (angl. *state transition diagram*) diagram.

1.1 Pregled integriranih zanesljivostnih metod

Osnovne zanesljivostne metode, ki najdemo integrirane v zanesljivostna programska orodja, smo spoznali že v predhodnjih poglavjih. Te so sledeče:

- RBD in STD diagrami,

POGLAVJE 1. PROGRAMSKA ORODJA ZA ANALIZO ZANESLJIVOSTI

- napovedovanje intenzivnosti odpovedovanja λ ,
- Markovski modeli,
- izračun Weibullove funkcije,
- FMEA metoda,
- FTA metoda,
- ALTA metoda za izračune pospešenega staranja komponent (angl. *accelerated life testing analysis*) itd.

Obširnejši spisek metod s kratkimi opisi bralec lahko najde v viru [1].

1.2 Pregled funkcionalnosti programskih orodij

Vsa orodja podpirajo RBD predstavitve sistemov, večina od njih pa tudi STD diagrame. V tabeli 1.1 je predstavljen pregled metod, ki jih podpirajo posamezna orodja v domeni določanja intenzivnosti odpovedovanja λ elektronskih in mehanskih komponent. Pri tem oznaka NSWC-98, ki je predhodno nismo omenili, predstavlja standard za napovedovanje intenzivnosti odpovedovanja mehanskih komponent. Tipični primeri mehanskih komponent so aktuatorji, črpalke, filtri, kompresorji, električni motorji itd. V tabelah 1.2 in 1.3 je predstavljen pregled

Intenzivnost odpovedovanja elektronskih in mehanskih komponent					
Orodje / Metoda	MIL 217F	IEC 62380	China 299	Telcordia SR 332	NSWC 98
Item toolkit	DA	DA	DA	DA	DA
ReliaSoft	DA	-	-	DA	DA
Reliability workbench	DA	DA	DA	DA	DA
BQR Care	DA	DA	DA	DA	DA
PTC WindChill	DA	DA	DA	DA	-

Tabela 1.1: Pregled podpore orodij za določanje intenzivnosti odpovedovanja elektronskih in mehanskih komponent (podatki glasijo na leto 2016).

ostalih zanesljivostnih metod, ki jih podpirajo posamezna orodja. Stolpec „Database“ v tabeli 1.3 predstavlja podporo orodja v obliki podatkovne baze produktnih specifikacij (angl. *specification sheets*) proizvajalcev. Tipičen primer tovrstne baze najdemo v viru [2], ki vsebuje preko 300.000 zapisov s podatki o intenzivnosti odpovedovanja elektronskih komponent. Stolpec NAP (angl. *network availability prediction*) predstavlja metodo za določanje dosegljivosti računalniškega omrežja, stolpec „Event tree“ pa metodo za identifikacijo vseh možnih dogodkov v sistemu.

POGLAVJE 1. PROGRAMSKA ORODJA ZA ANALIZO ZANESLJIVOSTI

Podpora ostalim zanesljivostnim metodam				
Orodje / Metoda	Markov. proces	FTA	FMEA	Weibull
Item toolkit	DA	DA	DA	-
ReliaSoft	-	DA	DA	DA
Reliability workbench	DA	DA	DA	DA
BQR Care	DA	DA	DA	-
PTC WindChill	DA	DA	DA	DA

Tabela 1.2: Pregled podpore orodij za ostale zanesljivostne metode (podatki glasijo na leto 2016).

Podpora ostalim zanesljivostnim metodam				
Orodje / Metoda	Database	Event tree	ALTA	NAP
Item toolkit	-	DA	-	-
ReliaSoft	300.000	-	DA	-
Reliability workbench	90.000	DA	-	DA
BQR Care	-	-	-	-
PTC WindChill	DA	-	DA	-

Tabela 1.3: Pregled podpore orodij za ostale zanesljivostne metode (podatki glasijo na leto 2016).

1.3 Primer uporabe integriranih metod programskega orodja

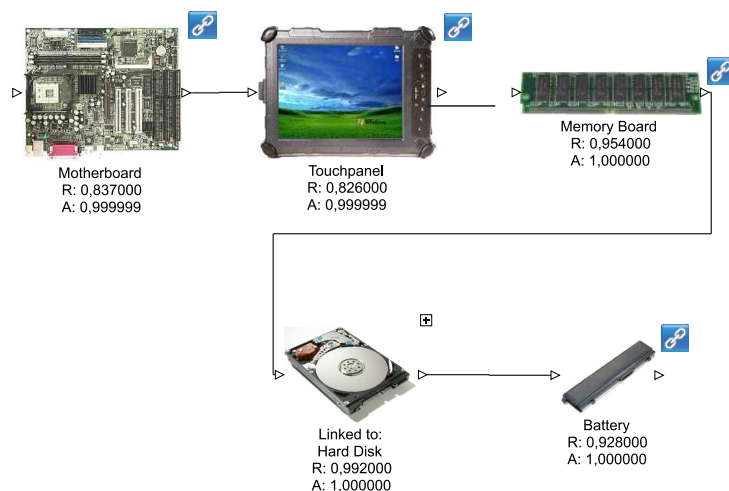
Predpostavimo, da imamo opravka s tabličnim računalnikom, čigar RBD diagram ponazorimo s serijsko vezavo matične plošče z elektroniko, dotičnim zaslonom, pomnilnim modulom, SSD diskom in akumulatorsko baterijo. Opisani sistem z orodjem PTC WindChill v obliki RBD diagram ponazorimo, kot je predstavljeno na sliki 1.1. Pri tem poudarimo, da so posamezni objekti z zanesljivostmi R in dosegljivostmi A v specifični časovni točki vključno z grafičnimi upodobitvami zajeti iz podatkovne baze orodja.

Na slikah 1.2, 1.3, 1.4 in 1.5 so po vrsti predstavljeni kosovnica tabličnega računalnika z zanesljivostnimi parametri, eno od FTA dreves tabličnega računalnika, STD diagram za pomnilni del tabličnega računalnika in končno poročilo - zanesljivostno ovrednotenje tabličnega računalnika. Vse slike so povzete s spletnih strani proizvajalca programske opreme.

1.4 Iskanje skritih poti

Tako v strojni, kot tudi v programski opremi, se soočamo z možnostjo obstoja „skritih“ neželenih dogodkovnih poti (angl. *sneak paths*), ki sistem kot celoto

POGLAVJE 1. PROGRAMSKA ORODJA ZA ANALIZO ZANESLJIVOSTI

Slika 1.1: Enostaven RBD diagram tabličnega računalnika.

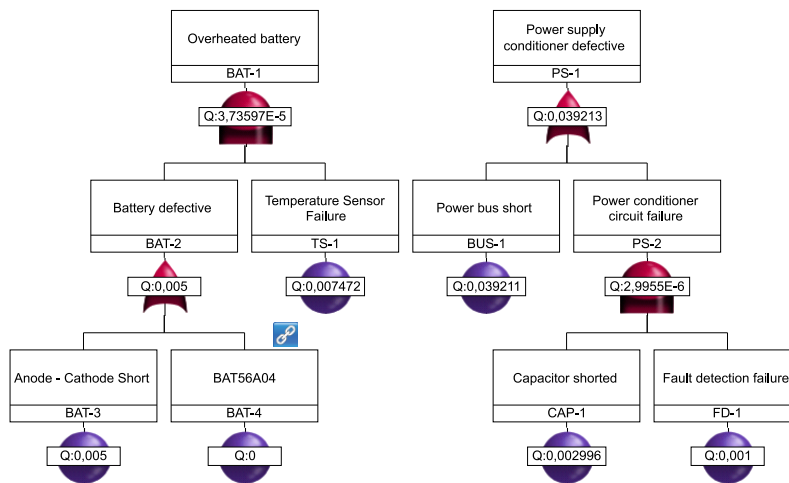
pripeljejo v stanje odpovedi [3]. Tovrstne „skrite“ poti niso posledice odpovedi elektronskih komponent ali posledice odpovedi zaradi programskih napak, temveč so splet logičnih interakcij v sistemu in tipično inherentne v kompleksnejših sistemih. Običajno za „skrito“ pot smatramo *nepričakovano sosledje stanj sistema* ali njegov *nepričakovani logični tok*, do katerega pride pri izpolnjevanju *določenih pogojev*. Slednji so lahko pogojeni s strojno ter programsko opremo in zaporedjem interakcij s sistemom. „Skrite“ poti niso rezultat odpovedi in jih ostale tehnike (npr. FTA, FMEA itd.) ne odkrijejo.

Analiza tovrstnih skritih poti (angl. *sneak circuit analysis, software sneak analysis*) je ena od novejših, še razvijajočih se metod področja zanesljivosti. Cilj analize je odkrivanje skritih poti, ki bi lahko vodile do neželenega stanja sistema kot celote in identifikacija pogojev (angl. *sneak conditions*), ki nas na skrito pot zapeljejo. Tudi tovrstne analize se izvajajo avtomatizirano s pomočjo programskih orodij. Znani proizvajalci programskih orodij za analizo skritih poti (angl. *sneak analysis*) so Omnicon, Reliass (orodje SCAT) in SoHaR.

POGLAVJE 1. PROGRAMSKA ORODJA ZA ANALIZO ZANESLJIVOSTI

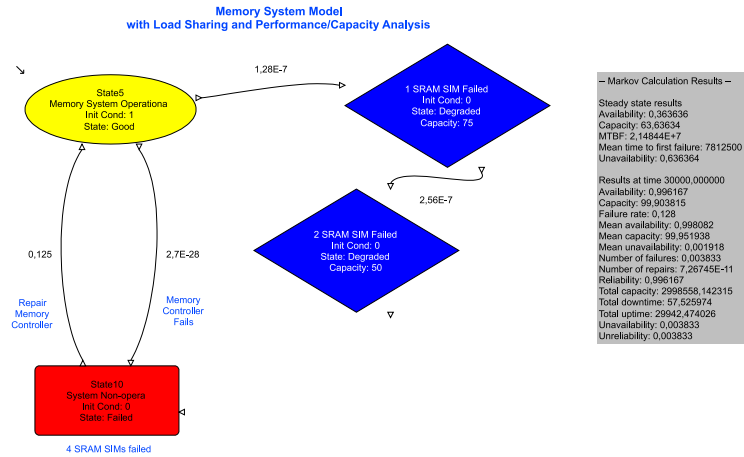
Name	Part Number	System Tree Identifier	Reference Designator	Description	Manufacturer	Failure Rate, Predicted	MTBF, Predicted	Tax
Industrial Tablet PC	PC070101	S1	S1	Tuf-Tablet	Tuf-Tablet International	23,117593	43257	
Battery	BAT56A04	A5	A5	Li-Ion tablet...	Superior Power Devices	2,242700	445891	
Motherboard	MB060415	A1	A1	Motherboard	iTronics	5,240445	190823	
Microprocessor	MIC870A	A1U1	U1	Dual core mic...	AB Electronics	4,670594	214106	
Static RAM	SRAM031	A1U3-U6	U3-U6	60 ns SRAM	Memory Unlimited	0,512888	2e+006	
Clock Generator	CLK504	A1U7	U7	DDS-based d...	AB Electronics	0,027967	4e+007	
Video Processor	VP899011	A1U8	U8	Digital video ...	AB Electronics	0,028996	3e+007	
Touchpanel	TP55401A	A2	A2	12.1" touch ...	Clear Display Technologies	6,550000	152672	
Memory Board	MEM061789	A3	A3	DRAM memo...	Tuf-Tablet International	1,355120	737942	
DRAM Controller	DRAMC7001	A3U1	U1	DRAM contro...	Memory Unlimited	0,958604	1e+006	
Dynamic RAM	DRAM512-31	A3U2-U3	U2-U3	31ns DRAM	Memory Unlimited	0,396516	3e+006	
Hard Disk Assembly	HD061455	A4	A4	Hard disk ass...	Tuf-Tablet International	7,729327	129377	
RAID Controller	RAID-023C	A4U1	U1	SATA RAID ...	Megastorage Corporation	0,229327	4e+006	
Hard Disk	HD70AS-500	A#HD1+HD2	HD1+HD2	500 GB Hard ...	Megastorage Corporation	7,500000	133333	

Slika 1.2: Kosovnica tabličnega računalnika z zanesljivostnimi parametri.

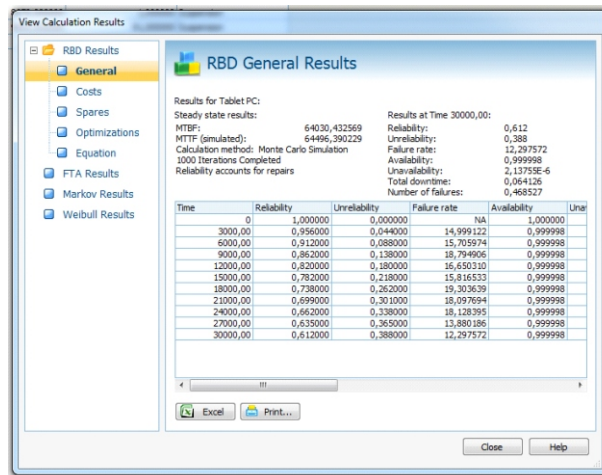

Slika 1.3: Eno od FTA dreves tabličnega računalnika.

POGLAVJE 1. PROGRAMSKA ORODJA ZA ANALIZO ZANESLJIVOSTI

Slika 1.4: STD diagram za pomnilni del tabličnega računalnika.

Slika 1.5: Končno zanesljivostno poročilo tabličnega računalnika.

Literatura

- [1] "Reliability methods." <http://www.barringer1.com/nov07prb.htm>, Maj 2016.
- [2] "Part libraries." http://www.reliasoft.com/predict/part_libraries.htm/, Maj 2016.
- [3] "Applied R&M Manual for Defence Systems, Part C." [http://sars.org.uk/BOK/Applied%20R&M%20Manual%20for%20Defence%20Systems%20\(GR-77\)/p0c00.pdf](http://sars.org.uk/BOK/Applied%20R&M%20Manual%20for%20Defence%20Systems%20(GR-77)/p0c00.pdf), Maj 2016.